

Utrikesdepartementet
Europakorrespondentenheten

Rådet för utrikes frågor den 18 mars 2024

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen
2. A-punkter
3. Aktuella frågor

Informationspunkt

EU:s höga representant väntas ta upp aktuella frågor på det utrikes- och säkerhetspolitiska området.

4. Rysslands aggression mot Ukraina

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Utrikesminister Tobias Billström

Diskussionens innehåll: Rådet förväntas diskutera Rysslands aggression mot Ukraina.

Förslag till svensk ståndpunkt: Regeringen verkar fortsatt för ett starkt, förutsägbart och långsiktigt EU-stöd till Ukraina: politiskt, ekonomiskt,

humanitärt, rättsligt och militärt.

Regeringen verkar för att EU ska fördöma att presidentval illegalt planeras att hållas den 15–17 mars i områden i Ukraina under tillfällig ockupation eller annektering av Ryssland, samt att EU bör sanktionslista de som deltar i anordnandet av valet i dessa områden.

Regeringen verkar även för att EU ska uppmärksamma det inrikespolitiska förtrycket i Ryssland. Mot denna bakgrund har Sverige föreslagit att rådet ska kunna fatta beslut om en ny landspecifik sanktionsregim mot repressionen i Ryssland samt att rådet ska sanktionslista ytterligare individer under EU:s globala sanktionsregim mot allvarliga kränkningar av och brott mot de mänskliga rättigheterna.

Regeringen verkar för att bibehålla momentum i Ukrainas EU-närmande. Det är centralt att Sverige och EU fortsatt stödjer och uppmuntrar Ukraina att genomföra reformer.

Regeringen verkar för att rådet ska enas om ett flerårigt kuvert för militärt stöd till Ukraina – en så kallad *Ukraine Assistance Fund* – inom den europeiska fredsfaciliteten som bland annat syftar till att finansiera vapen, ammunition och utbildning till Ukrainas försvarsmakt. Regeringen verkar vidare för att upphandling finansierad genom den europeiska fredsfaciliteten ska kunna ske från tredjeland.

Regeringen kommer fortsatt att verka för att EU ökar trycket på Ryssland och Belarus, genom ytterligare sanktioner samt åtgärder för att motverka att EU:s sanktioner kringgås.

Regeringen verkar för att EU så snart som möjligt tar nästa steg i frågan om att använda avkastningen från den ryska centralbankens immobiliserade tillgångar för att stödja Ukraina.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Rysslands aggression mot Ukraina behandlades senast vid EU-nämndens sammanträde den 16 februari 2024, inför rådets möte den 19 februari 2024.

5. Belarus

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Utrikesminister Tobias Billström

Diskussionens innehåll: Rådet förväntas diskutera situationen i Belarus.

Förslag till svensk ståndpunkt: Situationen för mänskliga rättigheter i Belarus fortsätter att förvärras. De lokal- och parlamentsval som hölls i Belarus den 25 februari var varken fria eller rättvisa. Enligt människorättsorganisationen Vjasna finns i dag över 1 400 politiska fångar i belarusiska fängelser.

Regeringen välkomnar de rådsslutsatser om Belarus som antogs den 19 februari, där det framgår att ett framtida demokratiskt Belarus har en plats i den europeiska familjen. Regeringen välkomnar även att individer och företag från Belarus ingick i det trettonde sanktionspaketet med anledning av Rysslands aggression mot Ukraina.

EU bör ge ytterligare politiskt stöd till de belarusiska demokratiska krafterna i exil. EU bör även anta ytterligare sanktioner mot Belarus, både med anledning av den interna repressionen i landet och stödet till Rysslands aggression mot Ukraina. Det är också angeläget att EU uppmärksammar situationen för de politiska fångarna i landet.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Belarus behandlades senast vid EU-nämndens sammanträden den 16 februari 2024, inför rådets möte den 19 februari 2024.

6. Situationen i Mellanöstern

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Utrikesminister Tobias Billström

Diskussionens innehåll: Rådet förväntas diskutera situationen i Mellanöstern.

Förslag till svensk ståndpunkt: Den humanitära katastrofen i Gaza fortsätter att förvärras med ett ofattbart mänskligt lidande och akut brist på mat och andra förnödenheter. Regeringen vill se en omedelbar humanitär vapenvila, det vill säga ett eldupphör av humanitära skäl. Detta skulle förbättra det ytterligt bristfälliga humanitära tillträdet, rädda liv och bidra såväl till regional deskalering som fortsatta förhandlingar mellan parterna.

Regeringen kräver att alla kvarvarande personer i gisslan släpps omedelbart och förbehållslöst, samt vidhåller Israels självklara rätt att försvara sig mot terroristorganisationen Hamas i enlighet med folkrätten, inklusive den internationella humanitära rätten. Omfattningen av krigföringens humanitära konsekvenser för civilbefolkningen i Gaza väcker allvarliga frågor.

Det stora antalet dödade och skadade i samband med en humanitär konvoj den 29 februari, understryker det akuta behovet av att humanitära organisationer på ett säkrare och mer omfattande sätt måste kunna nå hjälpbehövande i hela Gaza. På svenskt initiativ har ett stort antal EU- och likasinnade länder samfällt verkat för att Israel möjliggör snabbare, säkrare och mer omfattande humanitära leveranser. Detta kommer vara en viktig fråga även framöver.

Regeringen verkar för att EU undersöker hur unionen på bästa sätt och genom sina olika instrument kan bidra till en omedelbart humanitär vapenvila, liksom till den långsiktiga målsättningen om en framförhandlad tvåstatslösning där Israel och Palestina kan samexistera i fred och säkerhet. Tidigare antagna rådslutsatser, om att EU:s relation med Israel och Palestina är beroende av respektive parts engagemang för en tvåstatslösning, är alltså giltiga.

Regeringen välkomnar förslag om ytterligare sanktioner mot Hamasföreträdare. Regeringen verkar för en fördjupad EU-diskussion om möjliga scenarier för utvecklingen i Gaza. Samarbete och dialog med USA liksom med länder i regionen är i det avseendet avgörande.

EU bör skyndsamt besluta om sanktioner mot extremistiska bosättare och regeringen stöder ett sådant förslag till beslut.

Regeringen välkomnar att EU-insatsen Aspides i Röda havet, som skyddar fri sjöfart och fartyg, nu har inlett sitt uppdrag.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: Situationen i Mellanöstern behandlades senast vid EU-nämndens sammanträde den 16 februari 2024, inför rådets möte den 19 februari 2024.